

COMUNICAT

Uniunea Națională a Barourilor din România (U.N.B.R) face apel public la autoritățile competente pentru o analiză mai atentă și mai aplicată a efectelor negative asupra drepturilor și libertăților cetățenilor, pe care le vor avea modificările legislative introduse prin art. LXIV din Legea nr. 296/2023, prin limitarea excesivă a operațiunilor de încasări și plăți cu numerar.

Conform art. 2 alin. (2) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, avocatul este obligat să promoveze și să apere drepturile, libertățile și interesele legitime ale omului. În lumina acestui principiu, U.N.B.R supune atenției publice iminenta încălcare a drepturilor și intereselor persoanelor ca urmare a intrării în vigoare a dispozițiilor menționate.

Spre deosebire de forma anterioară a Legii nr. 70/2015, plafoanele valorice până la care sunt permise plățile în numerar au fost reduse drastic, generând situații previzibile de încălcare a drepturilor persoanelor. Deținerea unui cont și/sau a unui card bancar indispensabil efectuării de plăți, reprezintă un drept și nu o obligație a persoanei. Prin reducerea plafonului valoric pentru plățile în numerar se produce indirect transformarea dreptului într-o obligație (deci o încălcare a dreptului), persoanele fiind puse în imposibilitatea de mai efectua plăți fără deținerea unui cont și a unui card bancar.

Trebuie avută în vedere și protejarea intereselor legitime ale persoanelor aflate în situații speciale, față de care obligația deschiderii unui cont bancar și utilizarea unui card reprezintă fie o imposibilitate obiectivă (persoane aflate în arest care vor să angajeze servicii avocațiale), fie o povară generată de circumstanțe subiective (pensionari sau persoane din mediul rural care nu au cunoștințe tehnice pentru utilizarea cardului, persoane care au conturile blocate și nu pot efectua plăți bancare etc.). Banca Central Europeană a statuat că numerarul este esențial pentru incluziunea cetățenilor vulnerabili din punct de vedere social, precum categoria vârstnicilor sau cea a persoanelor cu venituri mai scăzute¹.

Nu în ultimul rând, drepturile patrimoniale ale persoanelor sunt afectate prin utilizarea forțată a plăților bancare, fiind notoriu faptul că toate operațiunile bancare presupun plata obligatorie a unui comision, ceea ce înseamnă o imixtiune în dreptul de dispoziție al persoanei asupra propriei averi. Politica financiară a băncilor se bucură de autonomie de reglementare în piața concurențială, astfel că va fi improbabilă o renunțare la comisioane bancare pentru operațiunile de încasări și plăți; dimpotrivă, a fost chiar anunțată majorarea comisioanelor bancare.

Scopul urmărit prin adoptarea unui act normativ trebuie să fie realizabil prin măsurile impuse și trebuie să fie justificat printr-o analiză fundamentată a contextului social și, în niciun caz, acesta nu poate contraveni drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățeanului.

Scopul declarat pentru limitarea plăților în numerar l-a reprezentat diminuarea evaziunii fiscale. Conform rapoartelor prezentate de către Consiliul Fiscal, în ultimii 10 ani fenomenul

---

¹ https://www.ecb.europa.eu/euro/cash_strategy/cash_role/html/index.ro.html

evaziunii fiscale a crescut (prin raportare la prejudiciul procentual din PIB), astfel că măsura limitării plăților în numerar, prin plafoanele stabilite în Legea nr. 70/2015, deși a reprezentat o restrângere drastică față de legislația anterioară, nu și-a atins scopul urmărit. Limitarea severă a plăților în numerar nu poate reprezenta așadar un mijloc adecvat pentru combaterea fenomenului de evaziune fiscală, mai ales în contextul în care mijloacele prin care se intenționează atingerea scopului încalcă drepturile libertățile și interesele legitime ale persoanelor.

Nu în ultimul rând, considerăm că limitarea drastică a operațiunilor cu numerar, impusă de prevederile legale introduse prin art. LXIV din legea nr.296/2023, reprezintă o încălcare a dreptului la viață privată a cetățenilor, care nu este proporțională cu scopul urmărit, în contextul în care Statul Român, prin autoritățile competente în domeniu, are la dispoziție în legislația existentă mecanismele necesare pentru combaterea reală a fenomenului de evaziune fiscală, a căror activare și corectă aplicare este suficientă pentru atingerea acestui scop.

U.N.B.R face un apel public către toți factorii decizionali în vederea reevaluării în regim de urgență a măsurilor stabilite prin art. LXIV din Legea nr. 296/2023, care conduc iminent spre o încălcare a drepturilor fundamentale a tuturor persoanelor, în special a celor aflate în situații speciale, fără a genera, în schimb, efectul urmărit prin adoptarea lor - consolidarea sustenabilității financiare a României prin reducerea fenomenului de evaziune fiscală.